

کد کنترل

304

C

Www.arabimahya.com

آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته – سال ۱۴۰۴

صبح پنج‌شنبه

۱۴۰۳/۱۲/۰۲

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

«علم و تحقیق، کلید پیشرفت کشور است.»
مقام معظم رهبری

تاریخ (کد ۱۱۰۷)

مدت زمان پاسخگویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۲۵ سؤال

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤال‌ها

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	زبان عمومی و تخصصی (انگلیسی)	۲۵	۱	۲۵
۲	عربی	۲۰	۲۶	۴۵
۳	تاریخ ایران باستان	۲۰	۴۶	۶۵
۴	تاریخ اسلام	۲۰	۶۶	۸۵
۵	تاریخ جهان	۲۰	۸۶	۱۰۵
۶	تاریخ ایران دوره اسلامی	۲۰	۱۰۶	۱۲۵

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات کادر زیر، به منزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب ..... با شماره داوطلبی ..... با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخنامه و دفترچه سؤالات، نوع و کد کنترل درج شده بر روی جلد دفترچه سؤالات و پایین پاسخنامه ام را تأیید می‌نمایم.

امضا:

زبان عمومی و تخصصی (انگلیسی):

PART A: Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the answer on your answer sheet.

- 1- One theory holds that humans became highly ..... because evolution selected those of our forefathers who were especially good at solving problems.
1) successive   2) concerned   3) passionate   4) intelligent
- 2- Is it true that the greenhouse ....., the feared heating of the earth's atmosphere by burning coal and oil, is just another false alarm?
1) effect   2) energy   3) force   4) warmth
- 3- In most people, the charitable and ..... motives operate in some reasonable kind of balance.
1) obvious   2) high   3) selfish   4) prime
- 4- Whatever the immediate ..... of the Nigerian-led intervention, West African diplomats said the long-term impact of recent events in Sierra Leone would be disastrous.
1) reciprocity   2) outcome   3) reversal   4) meditation
- 5- The last thing I would wish to do is to ..... a sense of ill will, deception or animosity in an otherwise idyllic environment.
1) postpone   2) accuse   3) foster   4) divest
- 6- While the movie offers unsurpassed action, ... script makes this the least of the three "Die Hards."
1) an auspicious   2) a stirring   3) an edifying   4) a feeble
- 7- Relations between Communist China and the Soviet Union have unfortunately begun to ..... again after a period of relative restraint in their ideological quarrel. We can only hope that common sense prevails again.
1) ameliorate   2) deteriorate   3) solemnize   4) petrify

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Before the 1970s, the Olympic Games were officially limited to competitors with amateur status, but in the 1980s, many events .....(8) to professional athletes. Currently, the Games are open to all, even the top professional athletes in basketball and football. The ancient Olympic Games included several of the sports .....(9) of the Summer Games program, which at times has included events in as many as 32

different sports. In 1924, the Winter Games were sanctioned for winter sports. ....(10) regarded as the world's foremost sports competition.

- 8- 1) to be opened 2) that were opening
3) were opened 4) opening
- 9- 1) that are now part 2) which now being part
3) now are parts 4) had now been parts
- 10- 1) The Olympic Games came to have been
2) The Olympic Games have come to be
3) The fact is the Olympic Games to be
4) That the Olympic Games have been

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following three passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

PASSAGE 1:

The original home of the Sāmānids is uncertain, for some Arabic and Persian books claim that the name was derived from a village near Samarqand, while others assert it was a village near Balkh or Tirmidh. The latter is a shade more probable since the earliest appearance of the Sāmānid family in the sources seems to be in Khurāsān rather than in Transoxiana (called Mā Warā' an-Nahr in Arabic). In some sources the Sāmānids claimed to be descended from the noble Sasanian family of Bahrām Chūbīn, whereas one author claimed that they were of Turkish origin and belonged to the Oghuz tribe, which is most unlikely, but conceivably may be a later attempt to link them to a Hephthalite or Turkish origin.

All traditions relating to the origin of the dynasty, however, have it that Sāmān accepted Islam from Asad b. 'Abd-Allāh al-Qasrī (or Qushairī), governor of Khurāsān (105–9/723–7), for subsequently Sāmān named his son Asad after the governor. We hear no more of Asad until the time of al-Ma'mūn, when his governor of Khurāsān, Ghassān b. 'Abbād, rewarded the four sons of Asad for their support of al-Ma'mūn against a rebel Rāfi' b. Laith. This was about the year 204/819, and the four sons of Asad were appointed over the following cities: Nūh - Samarqand, Ahmad - Farghāna, Yahyā - Shāsh and Ilyās - Herāt. This assignment of rule to the sons of Asad marked the beginning of Sāmānid power in Transoxiana, for the line of Ilyās in Herat did not fare as well as did his brothers in the north. Ilyās died in 242/856 and his son Ibrāhīm took his place in Herāt.

- 11- The underlined phrase "be descended from" in paragraph 1 is closest in meaning to .....
1) make an unexpected visit to 2) make a sudden attack on
3) be a blood relative of 4) be a neighbor of
- 12- The underlined phrase "the latter" in paragraph 1 refers to .....
1) a village near Samarqand 2) some Arabic and Persian books
3) the original home of the Sāmānids 4) a village near Balkh or Tirmidh

- 13- All of the following are mentioned as Sāmān's children or grandchildren in paragraph 2 EXCEPT..... .
- 1) Rāfi   2) Asad   3) Ibrāhīm   4) Yahyā
- 14- According to the passage, which of the following is a more probable claim about the origin of the Sāmānids?
- 1) Al-Ma'mūn in Transoxiana
2) Turkish and from the Oghuz tribe
3) The noble Sasanian family of Bahrām Chūbīn
4) Hephthalite from Mā Warā' an-Nahr
- 15- According to paragraph 2, which of the following is NOT true about the Sāmānids?
- 1) Asad's sons lived at the same time that al-Ma'mūn ruled.
2) There is disagreement among historians whether Sāmān accepted Islam or not.
3) The sons of Asad ruled more successfully in the north than in Herat.
4) Supporting al-Ma'mūn against Rāfi' b Laith contributed to Asad's sons becoming powerful.

PASSAGE 2:

Before the 20th century political relations between Romanians and Iranians were sporadic, although contacts between their ancestors reach back into antiquity. In the early 6th century BCE the ancestors of the Romanians, the Geto-Dacians, a Thracian people who inhabited the lower Danube basin, and Iranians met in battle when Darius the Great, circa 514-13, invaded Thrace during his campaign against the Scythians, who were threatening the northern frontiers of Persia. His army encountered hostile Geto-Dacian tribes and defeated them, as described by Herodotus.

Centuries later, at the beginning of the 2nd century CE, as the Geto-Dacians, now organized in a "kingdom," were defending themselves against a Roman invasion, Decebal, their "king," sought an alliance with the Arsacid king Pacorus II. Nothing came of Decebal's initiative, and he was defeated by the Romans.

Over a millennium later an opportunity arose for cooperation between Stephen the Great, Prince of Moldavia (1457-1504), and Uzun Ḥasan, the Aq Qoyunlu ruler, against a common enemy, the Ottoman Sultan Mehmed II (r. 1451-81). In 1472 an envoy of Uzun Ḥasan, on his way to Poland, Hungary, Venice, and the Papacy seeking aid against the Turks, delivered a letter from his master to Stephen requesting his support for an expedition against Mehmed II. The matter went no further.

In later centuries no similar Romanian-Iranian political contacts are recorded, mainly because Moldavia and the neighboring Romanian principality of Wallachia had become vassal states of the Ottoman empire and were forbidden to have direct relations with foreign powers. Only after the principalities achieved union in 1859 and de facto independence in the 1860s did formal diplomatic relations with Iran become possible.

- 16- The underlined word "sporadic" in paragraph 1 is closest in meaning to .....
- 1) regular   2) friendly   3) dependable   4) infrequent
- 17- According to paragraph 3, who gave the letter from the Aq Qoyunlu ruler to Stephen the Great?
- 1) The envoy's master   2) Prince of Moldavia
3) Sultan Mehmed II   4) Uzun Hassan's messenger

- 18- What does paragraph 3 mainly discuss?
- 1) The reasons the Prince of Moldavia was defeated by his enemies in the 15th century
  - 2) The history and results of the battles between Stephen the Great and Darius the Great
  - 3) A missed chance in the 15th century for Romanian-Iranian cooperation against a common enemy
  - 4) The problems of Uzun Hasan in uniting the Aq Qoyunlu against Poland, Hungary, Venice, and the Papacy
- 19- Why does the writer mention “vassal states of the Ottoman empire” in the last paragraph?
- 1) To justify the lack of any formal Romanian-Iranian political contacts before the 1860s.
  - 2) To give an example of the countless countries that were governed by the Ottoman empire.
  - 3) To illustrate the geography of Moldavia and the neighboring Romanian principality of Wallachia.
  - 4) To show how Moldavia was influential in changing the policies of Iran during the Ottoman empire.
- 20- The passage provides sufficient information to answer which of the following questions?
- I. What was the outcome of the first battle between Iranians and the ancestors of the Romanians?
  - II. Why did the Arsacid king Pacorus II fail to form an alliance with Decebal against the Romans?
  - III. Which countries, apart from Iran, started close relationships with Romania after its 1860s independence?
- 1) Only I   2) Only II   3) Only III   4) I and III

PASSAGE 3:

[1] Western penetration started early in the century. It began with military defeats, first by the Russian army, then by the British. The Russians – armed with modern artillery – swept through Central Asia and the Caucasus, defeating the Qajars in two short wars and imposing on them the humiliating treaties of Gulestan (1813) and Turkmanchai (1828). [2] Similarly, the British, who had been in the Persian Gulf since the eighteenth century, started to expand their reach, forcing the Qajars to relinquish Herat, and imposing on them the equally humiliating Treaty of Paris (1857). Iranians began to refer to the two powers as their “northern” and “southern” neighbors.

The treaties had far-reaching consequences. They established borders that have endured more or less intact into the contemporary age. They turned the country into a buffer and sometimes a contested zone in the “Great Game” played by the two powers. Their representatives became key players in Iranian politics – so much so that they had a hand not only in making and unmaking ministers but also in stabilizing the monarchy and influencing the line of succession throughout the century. [3] The “paranoid style of politics” which many have noted shapes modern Iran had its origins in the nineteenth century.

The treaties also paved the way for other foreign powers to obtain a series of commercial and diplomatic concessions known as capitulations. They were permitted to establish provincial consulates, and their merchants were exempted from high import duties as well as from internal tariffs, travel restrictions, and the jurisdiction of local courts. The term capitulation became synonymous with imperial privileges, arrogance, and transgressions. [4] These treaties – together with the opening of the Suez Canal and extension of the Russian railways into the Caucasus and Central Asia – initiated the commercial penetration of Iran. The process was further accelerated by the Baku “oil rush” in the 1890s.

- 21- According to the passage, which of the following statements is true?
- 1) The opening of Suez Canal slowed the commercial penetration of Iran.
  - 2) Russia and Britain had a significant, lasting effect on the internal affairs of Iran.
  - 3) The Paris treaty was the most humiliating treaty signed by the Qajars in the 19th century.
  - 4) Herat was given up in return for a considerable share in Russian railways and Baku "oil rush."
- 22- Which of the following best describes the writer's attitude to the treaties imposed on the Qajars as described in paragraph 1?
- 1) Neutral
  - 2) Critical
  - 3) Respectful
  - 4) Reasonable
- 23- All the following statements can be inferred from the passage EXCEPT .....
- 1) The Russians' more advanced warfare helped them defeat the Qajars.
  - 2) Due to the imposition of the three treaties, today's Iran is smaller than it could be.
  - 3) Before the concessions, foreign traders paid a lot to bring their goods inside the country.
  - 4) Under capitulations, any crime by the foreign merchants was dealt with in the Iranian courts.
- 24- Which of the following techniques is predominantly used in the passage?
- 1) Function description
  - 2) Cause and effect
  - 3) Statistics
  - 4) Classification
- 25- In which position, [1], [2], [3], or [4], can the following sentence best be inserted in the passage?
- This gave birth to the notion – which became even more prevalent in the next century – that foreign hands pulled all the strings in Iran, that foreign conspiracies determined the course of events, and that behind every national crisis lay the foreign powers.
- 1) [1]
  - 2) [2]
  - 3) [3]
  - 4) [4]

www.arabimahya.com

عربی:

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٢٦-٤٠)

٢٦- ﴿إِنِّ إِلَيْنَا إِيَابُهُمْ، ثُمَّ إِنِّ عَلَيْنَا حِسَابُهُمْ﴾. تدلّ الآيتان على .....

- ١) إِيَابَ الْإِنْسَانِ إِلَى رَبِّهِ بَعْدَ مُحَاسَبَتِهِ!
- ٢) رَجُوعَ النَّاسِ إِلَى رَبِّهِمْ بَعْدَ الْمُحَاسَبَةِ!
- ٣) حِسَابَ اللَّهِ تَعَالَى النَّاسِ قَبْلَ أَنْ يَمُوتُوا!
- ٤) مُحَاسَبَةَ الْإِنْسَانِ بَعْدَ أَنْ يَرْجِعَ إِلَى رَبِّهِ!

٢٧- «بِمَاذَا تَعْتَرُونَ وَ إِنَّمَا حَظُّ أَحَدِكُمْ مِنَ الْأَرْضِ ذَاتُ الطُّوْلِ وَ الْعَرْضِ قَيْدَ قَدِّهِ، مُتَعَفِّرًا عَلَى خَدِّهِ»:

١) فریفته چه هستید، حال آنکه تمام بهره شما از زمین پر از طول و عرض، به اندازه‌ای است که با گونه به خاک غلتیده در آن خفته باشد!

٢) به چه فریب خورده‌اید، حال آنکه شما را فقط به اندازه قدی که با گونه‌ای خاک آلود در زمین دارای طول و عرض خفته است سهم باشد!

٣) با چه خود را فریب می‌دهید، درحالیکه می‌دانید تنها سهم شما از این زمین وسیع، برابر مقداری است که با گونه‌ای خاکی در آن خفته باشد!

٤) به چه مغرور هستید، درحالیکه بهره هر یک از شما از زمین دارای طول و عرض، فقط به اندازه قامت اوست که بر گونه‌اش به خاک غلتیده باشد!

۲۸- « صَيِّرُوا أَصْحَابَكُمْ عَلَى الثَّلْمَةِ يَرْمُونَ قَلِيلًا، وَ إِلَّا افْتَضَحْتُمْ، وَ ذَهَبَتِ الْمَدِينَةُ! فَأَبُوا أَنْ يَمْدُوهُ بِأَحَدٍ:»

- (۱) بر این شکاف یاران خود را قرار داده‌اید که اندکی با تیراندازی بجنگند، مبادا رسوا شوید، و شهر را از دست بدهید! دریغا آنها از یاریش امتناع کردند!
  - (۲) یارانتان بر شکاف (دیوار) قرار گرفتند، تا مدتی کوتاه تیراندازی کنند، مبادا با رسوایی شهر از دست برود! لیکن هیچ کس او را یاری نکرد و همه خودداری کردند!
  - (۳) یارانتان را بر این شکاف قرار دهید، تا اندکی تیراندازی کنند، وگرنه رسوا می‌شوید و شهر از دست می‌رود! اما آنها از اینکه توسط کسی یاریش کنند امتناع کردند!
  - (۴) بر شکاف (دیوار) یارانی از خود گمارید تا اندکی با تیر بجنگند، وگرنه رسوایتان می‌کنند، و شهر از دستانتان خارج می‌شود! لیکن آنها نخواستند کسی کمکشان کند!
- ۲۹- « الْهِنْدُ تَعَذِّبُ نَفْسَهَا بِأَنْوَاعِ الْعَذَابِ حَيْثُ أَنَّهَا تَيَقَّنَتْ أَنَّ مَا يَنَالُهَا مِنَ النَّعِيمِ فِي الْمُسْتَقْبَلِ مُوجَلًّا لِيَكُونَ بَغِيرَ مَا أَسْلَفَتْهُ مِنْ تَعَذِّيبِ أَنْفُسِهَا فِي هَذِهِ الدَّارِ مُعْجَلًا:»

- (۱) مردم هند خویشتن را با عذابهای مختلف عذاب می‌دهند چون به‌طور قطع می‌دانند که هرآنچه از خوشی در آینده معین به دست می‌آید به اعتبار عذاب دادن نفس در این دنیا است که قبلاً پیش فرستاده شده است!
- (۲) از آنجا که اقوام هندی مطمئن هستند که آنچه از رفاه در آینده مشخص حاصل می‌شود محقق نمی‌شود مگر با عذاب نفس که در این دنیا به‌جا گذاشته شده است، خود را به عذاب‌های گوناگون دچار می‌کنند!
- (۳) هندیها خودشان را با انواع عذاب شکنجه می‌کنند زیرا یقین دارند آنچه از رفاه در آینده دور به آن دست می‌یابند فقط با آنچه پیشاپیش از عذاب کردن خودشان در این دنیا پیش فرستاده‌اند محقق می‌شود!
- (۴) هندیها یقین دارند که تمام آنچه از خوشی در آینده به تأخیر افتاده سهم آنها می‌شود محقق نمی‌گردد مگر با عذاب دادن خویش در این دنیا که پیش از خود به جای گذارده‌اند برای همین خویشتن را به گونه‌های متفاوت شکنجه می‌کنند!

۳۰- « وَ أَتَعَبُ خَلْقُ اللَّهِ مَنْ زَادَ هُمُّهُ وَ قَصَّرَ عَمَّا تَشْتَهِي النَّفْسُ وَجْدَهُ:»

- (۱) از جمله خسته‌ترین مخلوقات خدا کسی است که تلاشش زیاد است ولی برای آنچه دلش طلب می‌کند به وجد نمی‌آید!
- (۲) رنجورترین خلق خدا کسی است که همّتش در فزون است ولی در آنچه دل آرزو می‌کند طاقتش دون است!
- (۳) کسی که همّتش در افزایش است خلق خدا را خسته می‌کند ولی برای آنچه در دل خواهان است توانش یاری نمی‌کند!
- (۴) خسته‌کننده‌ترین مخلوق خدا همان کسی است که همّتش را می‌افزاید ولی توانش برای انجام آنچه دلش آرزو دارد کم می‌شود!

۳۱- « الْقَتْلُ أَنْفَى لِلْقَتْلِ ». عَيْنٌ مَا يَنَاسِبُ لِمَفْهُومِ الْعِبَارَةِ:

- (۱) بسیار خون ریختن بود که از بسیار خون ریختن باز دارد!
- (۲) به خویشتان دل مردم افزون کشد که خون عاقبت جانب خون کشد!
- (۳) به خون ای برادر میالای دست که بالای دست تو هم دست هست!
- (۴) قصاص قبل از جنایت قبیح است!

۳۲- « إِذَا زَلَّ الْعَالَمُ زَلَّ بَزَلَّتْهُ الْعَالَمُ ». عَيْنَ مَا لَا يَنْسَبُ مَفْهُومُ الْعِبَارَةِ:

(۱) إِذَا كَانَ الْبَلَاءُ مِنَ الطَّبِيبِ فَمَنْ يُنْجِي الْعَلِيلَ مِنَ الْبَلَايَا!

(۲) الْخَنْفَسَاءُ إِذَا مَسَّتْ نَتْنَتْ!

(۳) چُون شُود خُود نَمَك تَبِه چِه عِلَاج چَارِه چِه غَرَقِه رَا ز رُود بَرَك!

(۴) چُو كُفَر از كَعْبِه بَر خِيَزَد كَجَا مَانَد مُسْلِمَانِي!

۳۳- « وَ إِنِّي بِمَا قَدْ كَلَّفْتَنِي عَشِيرَتِي مِنْ الدَّبِّ عَنْ أَعْرَاضِهَا لِحَقِيقُ ». عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي مَفْهُومِ الْبَيْتِ:

(۱) إِنْ قَبِيلَتِي قَدْ جَعَلْتَنِي مَكْلَفًا لِأَدْفَعِ عَنْ حَسْبِهَا وَ هَلْ يُحَقِّقُ هَذَا الْمَطْلُوبُ إِلَّا بِي!

(۲) قَدْ جَعَلْتَنِي عَشِيرَتِي مِدْرَعًا لَهَا، مَدَافِعًا عَنْ أَعْرَاضِهَا؛ فَأَنَا يَوْمَ الْمَفَاخِرَةِ جَدِيرٌ بِالذَّبِّ عَنْ أَعْرَاضِهَا!

(۳) حَيْثُ إِنَّنِي أَصْبَحْتُ مُوَكَّلًا عَنْ عَشِيرَتِي لِلدَّفَاعِ عَنْ شَرَفِهَا، فَأَنَا جَدِيرٌ بِأَنْ أَسُودَ عَلَيْهَا!

(۴) الْحَقِيقَةُ هِيَ أَنَّنِي أَصْبَحْتُ سَيِّدَ قَوْمِي لِأَدْفَعِ عَنْ عَرَضِهِمْ، وَ هَذَا فَخْرٌ لِي!

۳۴- « آيا نمی بینید که خداوند خلقی را که آفریده است چگونه باز می گرداند! ». عَيْنَ الصَّحِيحِ:

(۱) أَلَمْ تَرَوْا أَنَّ اللَّهَ كَيْفَ أَعَادَ خَلْقًا قَدْ خَلَقَهُ! (۲) لِمَاذَا لَا تَرَوْنَ أَنَّ اللَّهَ أَعَادَ الْخَلْقَ بَعْدَ أَنْ خَلَقَهُ!

(۳) كَيْفَ لَا تَرَوْنَ أَنَّ اللَّهَ يَعِيدُ الْخَلْقَ الَّذِي يَخْلُقُهُ! (۴) أَلَا تَرَوْنَ أَنَّ اللَّهَ كَيْفَ يَعِيدُ الْخَلْقَ الَّذِي قَدْ خَلَقَهُ!

۳۵- « می توان گفت دامنه گرایش به اسلام در گوشه و کنار ایران هیچگاه یکسان و حتی هم زمان نبود، مثلاً

در قرن اول در ایالات غربی و مرکزی رواج بیشتری یافته بود! ». عَيْنَ الصَّحِيحِ:

(۱) مِنَ الْمُمْكِنِ أَنْ يُقَالَ بِأَنَّ الْإِسْلَامَ فِي إِيرَانَ لَمْ يَكُنْ أَبَدًا مُتَمَاثِلًا وَ حَتَّى مُتَزَامًا فِي أَيِّ

وَقْتٍ، عَلَى سَبِيلِ الْمِثَالِ إِنَّهُ قَدْ رَاجَ أَكْثَرُ فِي الْوِلَايَاتِ الْغَرْبِيَّةِ وَ الْوَسْطَى!

(۲) يُمْكِنُ الْقَوْلُ إِنَّ نِطَاقَ اعْتِنَاقِ الْإِسْلَامِ فِي أَرْجَاءِ إِيرَانَ لَمْ يَكُنْ مُتَمَاثِلًا وَ حَتَّى مُتَزَامًا فِي وَقْتِ مَا،

عَلَى سَبِيلِ الْمِثَالِ إِنَّهُ قَدْ شَاعَ أَكْثَرُ فِي الْقَرْنِ الْأَوَّلِ فِي الْوِلَايَتَيْنِ الْغَرْبِيَّةِ وَ الْوَسْطَى!

(۳) يُمْكِنُ لَنَا أَنْ نَعْتَبِرَ نِطَاقَ الْإِسْلَامِ فِي بِلَادِ إِيرَانَ لَا يَكُونُ أَبَدًا مُشَابِهًا وَ حَتَّى مُتَزَامًا بِحَيْثُ نَجِدُ

فِي الْوِلَايَاتِ الْمَخْتَلَفَةِ غَيْرَهُ، لِهَذَا نَرَى أَنَّهُ قَدْ شَاعَ فِي الْقَرْنِ الْأَوَّلِ فِي الْإِيَالَتِ الْغَرْبِيَّةِ وَ الْمَرْكَزِيَّةِ!

(۴) مِنَ الْمُمْكِنِ لَنَا اعْتِبَارَ أَنَّ مِنْ يَعْتَنُقُ الْإِسْلَامَ فِي إِيرَانَ لَمْ يَكُنْ فِي زَمَنِ مُتَمَاثِلًا بَلْ وَ حَتَّى مُتَزَامًا، فِي وَقْتِ

مَا، بِحَيْثُ لَا نَجِدُ فِي الْأَوَاقَاتِ الْمَخْتَلَفَةِ قَدْ شَاعَ فِي بَعْضِ الْأَحْيَانِ فِي الْوِلَايَاتِ الْمَخْتَلَفَةِ أَكْثَرُ مِنْ غَيْرِهَا.

■ ■ عَيْنَ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّشْكِيلِ (۳۶-۳۸)

۳۶- عَيْنَ الْخَطَأِ:

(۱) إِنَّ الَّذِي فِي يَدِكَ مِنَ الدُّنْيَا قَدْ كَانَ لَهُ أَهْلٌ قَبْلَكَ وَ هُوَ صَائِرٌ إِلَى أَهْلِ بَعْدِكَ؛

(۲) وَ إِنَّمَا أَنْتَ جَامِعٌ لِأَحَدِ رَجُلَيْنِ: رَجُلٍ عَمِلَ فِيمَا جَمَعْتَهُ بِطَاعَةِ اللَّهِ فَسَعَدَ بِمَا شَقِيتَ بِهِ؛

(۳) أَوْ رَجُلٍ عَمِلَ فِيهِ بِمَعْصِيَةِ اللَّهِ فَشَقِيتَ بِمَا جَمَعْتَ لَهُ، وَ لَيْسَ أَحَدٌ هَذَيْنِ أَهْلًا أَنْ تُؤَثِّرَهُ عَلَى نَفْسِكَ؛

(۴) وَ لَا أَنْ تَحْمِلَ لَهُ عَلَى ظَهْرِكَ، فَارْجُ لِمَنْ مَضَى رَحْمَةُ اللَّهِ وَ لِمَنْ بَقِيَ رِزْقُ اللَّهِ!

٣٧- عَيْنُ الْخَطَأِ:

- (١) شَخَّصَ الْمُعْتَصِمُ غَازِيًا إِلَى بِلَادِ الرُّومِ فِي سَنَةِ مَائَتَيْنِ وَ أَرْبَعٍ وَ عِشْرِينَ؛
- (٢) وَ ذُكِرَ أَنَّهُ تَجَهَّزَ جِهَازًا لَمْ يَتَجَهَّزْ مِثْلُهُ قَبْلَهُ خَلِيفَةً قَطُّ؛
- (٣) فَلَمَّا تَوَافَقَتِ الْعَسَاكِرُ وَ قَسَمَهَا أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ بَيْنَ الْقَوَادِ فَصِيرَ؛
- (٤) إِلَى كُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمْ أَبْرَاجًا مِنْهَا عَلَى قَدَرِ كَثَرَةِ أَصْحَابِهِ وَ قَلَّتِهِمْ!

٣٨- عَيْنُ الْخَطَأِ:

- (١) الَّذِينَ يُرَبِّونَ أَطْفَالَهُمْ فِي الزَّفَاءِ وَ لَا يَسْمَحُونَ لَهُمْ أَنْ يَذُوقُوا؛
- (٢) طَعَمَ الصُّعُوبَةَ يُخْلِفُونَ ذُرِّيَّةً عَاجِزَةً لَا تَسْتَطِيعُ أَنْ تُدِيمَ حَيَاتَهَا؛
- (٣) إِلَّا بِمُسَاعَدَةِ الْآخَرِينَ، فَمَا أَثْمَرَ عُمُرٌ مَنْ يَقْبَلُ الصُّعُوبَاتِ الْمُتَعَدِّدَةَ؛
- (٤) لِيُخْدِمَ النَّاسَ خِدْمَةً صَادِقَةً وَ قَدْ يُمَرَّرُ عَيْشُهُ لِيُوَصِلَ هَذِهِ الْمَسِيرَةَ الصَّعْبَةَ!

■ ■ عَيْنُ الْخَطَأِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٣٩-٤١)

٣٩- ﴿ قَالَ رَبِّ السِّجْنِ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ ﴾:

- (١) يدعون: مضارع - للغائبين - معتل و ناقص (إعلاله بالحذف) // الفعل و الفاعل جملة فعلية و صلة و عاندها ضمير الهاء في «إليه»
  - (٢) ربّ: مفرد مذكر - معرّف بالإضافة - معرب/ منادى مضاف و منصوب بفتحة مقدّرة و المضاف إليه ضمير الياء محذوف جوازاً
  - (٣) ممّا: أصله « من ما » و أدغمت النون في الميم جوازاً، و يجوز حذف الألف (= ممّ) // الجار و المجرور متعلقهما «أحبّ»
  - (٤) أحبّ: اسم - مشتق و اسم تفضيل (إدغامه واجب) - نكرة - ممنوع من الصرف/ خبر مفرد و مرفوع
- ٤٠- « الزهد كلّهُ بين كلمتين من القرآن »:
- (١) بين: اسم غير متصرف - من الأسماء الملازمة للإضافة - معرب/ ظرف أو مفعول فيه للمكان، متعلقه محذوف، و شبه الجملة خبر و مرفوع محلاً
  - (٢) كلّ: اسم غير متصرف و من الأسماء الملازمة للإضافة - معرب - صحيح الآخر - منصرف/ مؤكّد معنوي للشمول و مرفوع بالتبعية للمؤكّد « الزهد »
  - (٣) كلمتين: اسم - مثني مؤنث - جامد - نكرة - معرب - صحيح الآخر - منصرف/ ظرف أو مفعول فيه للمكان و منصوب بالياء
  - (٤) الزهد: اسم - مفرد مذكر - معرّف بآل - معرب - صحيح الآخر - منصرف/ مبتدأ و مرفوع و خبره شبه الجملة « بين » و الجملة اسمية

۴۱ - « إن قيل في الدنيا تُرى جَنَّةٌ فجَنَّةُ الدنيا سمرقندُ »:

(۱) سمرقند: اسم - مفرد مؤنث - معرفة (علم) - معرب - صحيح الآخر - ممنوع من الصرف / خبر مفرد و مرفوع

(۲) قيل: فعل ماضٍ - للغائب - مجرد ثلاثي - معتل و أجوف (له إعلال القلب) - متعدّد - مبني للمجهول / فعل و نائب فاعله العبارة التالية

(۳) الدنيا: اسم - مفرد مؤنث - مشتق و اسم تفضيل - معرّف بأل - معرب - مقصور / مجرور تقديرًا بحرف الجر، في الدنيا: جار و مجرور

(۴) ترى: مضارع - للغائبة - مجرد ثلاثي - معتل و ناقص و كذلك مهموز العين (له إعلال حذف الهمزة وجوبًا) - مبني للمجهول / فعل مرفوع تقديرًا و نائب فاعله ضمير « هي » المستتر

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (۴۲-۴۵)

۴۲ - « ..... تدعون الله، و ..... لم تدعوا إلا الله! ». عین الخطأ للفراغين:

(۱) أنتم/ هما (۲) أنتم/ هم (۳) أنتنّ/ أنتما (۴) أنتنّ/ أنتم

۴۳ - عین الخطأ (في المبني للمجهول):

(۱) نعم المرء من يتعظ بمن سبقه قبل أن يتعظ به! (۲) الجهاد لو ترك رغبة عنه، فلينتظر الذلّ تاركه!
(۳) لا يدرك الحقّ إلا بواسطة من يطلبه! (۴) ما أقبح بالمرء أن يغار عليه و لا يغير!

۴۴ - عین النعت السببي:

(۱) وقر سمع لم يفقه الواعية!
(۲) القرآن أنيق الظاهر و عتيق الباطن!
(۳) إنّ الخطايا خيل شمس حُمل عليها أهلها!
(۴) أيّها الناس المجتمعة أبدانهم، فعلكم يطمع فيكم الأعداء!

۴۵ - عین ما لا يحتاج إلى التمييز:

(۱) لو كان بين أصدقائنا جاهل فما أعظم!
(۲) بُني في بلدنا أفضل بناء قبل سنتين!
(۳) عندنا أحسن المعلمين طول السّنة الجديدة!
(۴) شرّ النَّاس من نخاف من لسانه!

تاریخ ایران باستان:

۴۶ - مؤلف کتاب «تاریخ لیدی» که در سده ۵ ق.م. نوشته شده و مطالبی دربارهٔ مادی ها و پادشاهی ایشان داشته است، کیست؟

(۱) هکاته (۲) هلانیک
(۳) دیونیس / دیونیوسوس (۴) کسانت / کسانتوس

- ۴۷- کتیبه‌های کال جنگال و لاخ مزار به کدام زبان و دوره تاریخی ایران مربوط هستند؟
 (۱) فارسی میانه - ساسانی
 (۲) ایلامی - ایلامی
 (۳) پهلوی اشکانی - اشکانیان
 (۴) فارسی باستان - هخامنشیان
- ۴۸- در اساطیر ایرانی، هئوروات به چه معنی است و پشتیبان کدام آفریده است؟
 (۱) تمامیت و کمال - آب
 (۲) بی‌مرگی - گاو
 (۳) شهریار خوب - فلز
 (۴) رستگاری و جاودانگی - گیاهان
- ۴۹- نام کدام یک از شخصیت‌های تاریخ ملی ایران، در متون اوستایی و پهلوی نیامده است؟
 (۱) آرش
 (۲) ایرج
 (۳) کاوه
 (۴) گرشاسپ
- ۵۰- کدام قوم، حکومت کاسی‌ها را در بابل منقرض کرد؟
 (۱) بابلی
 (۲) لولوبی
 (۳) ایلامی / عیلامی
 (۴) کوتی / کوتی
- ۵۱- به عقیده ژرژ دومزیل، تقسیم‌بندی سه‌گانه جامعه ایرانیان نخستین، ریشه در تقسیمات کدام جامعه کهن دارد؟
 (۱) آریایی
 (۲) اوستایی
 (۳) هندوایرانی
 (۴) هندواروپایی
- ۵۲- در ایلام / عیلام باستان و به زبان اکدی، «دختران معبد» چه نامیده می‌شدند؟
 (۱) شتن
 (۲) سیشوم
 (۳) پاشیشو ربو
 (۴) مارات بیتی
- ۵۳- شهر آیبیر در ایلام / عیلام باستان منطبق با کدام شهر کنونی است؟
 (۱) ایزه
 (۲) دزفول
 (۳) بهبهان
 (۴) خرم‌آباد
- ۵۴- کدام مورد، جزو قبایل شش‌گانه اتحادیه ماد که هرودت ذکر کرده، نیست؟
 (۱) بودیان، مغان
 (۲) گوتیان، کاسپیان
 (۳) استروخاتیان، اریزانتیان
 (۴) بوسیان، پرتکنیان
- ۵۵- اسناد و منابع اکدی، خاستگاه کورش بزرگ را از کدام منطقه می‌دانند؟
 (۱) انشان
 (۲) پارس
 (۳) شوش
 (۴) پاسارگاد
- ۵۶- عنوان یونانی «کارانوس / کارائس» در غرب آسیای صغیر، به معنی فرمانده کدام بخش از سپاه هخامنشی بوده است؟
 (۱) کل سپاه
 (۲) سپاه جاویدان
 (۳) یگان هزار نفری
 (۴) یگان ده هزار نفری
- ۵۷- پلوتارک، زندگینامه کدام شاه هخامنشی را گزارش کرده است؟
 (۱) اردشیر دوم
 (۲) کورش
 (۳) داریوش یکم
 (۴) خشایارشا
- ۵۸- اسکندر مقدونی برخلاف نصیحت کدام سردار خود، تخت جمشید را به آتش کشید؟
 (۱) آنتی‌پاتر
 (۲) پارمنیون
 (۳) هفستیون
 (۴) فیلوکسنوس
- ۵۹- شهریارانی که در عهد سلوکیان بر پارس حکومت می‌کردند، چه لقبی داشتند؟
 (۱) ابرزس
 (۲) دهیوبد
 (۳) ساتراپ
 (۴) فرتکره
- ۶۰- کدام شاه اشکانی در یک لوحه گلی کشف‌شده در بابل، خود را «ساتراپ ساتراپ‌ها» نامیده است و نقش برجسته‌ای منسوب به او در بیستون وجود دارد؟
 (۱) فرهاد یکم
 (۲) مهرداد دوم
 (۳) گودرز یکم
 (۴) اردوان دوم
- ۶۱- قلمرو کوشانیان در زمان کدام شاه کوشانی به بیشترین وسعت خود رسید؟
 (۱) کانیشکا
 (۲) هویشکا
 (۳) واسودوا
 (۴) واسیشکا
- ۶۲- اردشیر بابکان کدام لقب را درباره خود به کار نبرده است؟
 (۱) شاهنشاه ایران
 (۲) خدایگان مزداپرست
 (۳) دارنده چهر از یزدان
 (۴) شاهنشاه ایران و انیران

- ۶۳- نخستین برخورد نظامی جدی ایرانیان با ترکان در زمان کدام پادشاه ساسانی روی داد؟
 (۱) بهرام گور (۲) هرمزد چهارم (۳) خسرو انوشیروان (۴) شاپور ذوالاکتاف
- ۶۴- در زمان کدام شاهنشاه ساسانی، قطعه‌ای از صلیب عیسی مسیح (ع) به تیسفون فرستاده شد؟
 (۱) خسرو پرویز (۲) بوران (۳) شیرویه (۴) خسرو انوشیروان
- ۶۵- در زمان ساسانیان، «پزشکان» جزو کدام طبقه اجتماعی بودند؟
 (۱) آسرونان (۲) ارتشتاران (۳) دبیران (۴) آزادان

تاریخ اسلام:

- ۶۶- لقب «صقر قریش» به کدام یک از حاکمان اموی اندلس و بعد از کدام واقعه به وی داده شد؟
 (۱) حکم بن هشام - شورش ربیع (۲) حکم المستنصر - نبرد وادی لگه (۳) عبدالرحمان سوم (الناصر) - نبرد خندق (۴) عبدالرحمان اول (الداخل) - نبرد مساره
- ۶۷- کدام مورد درباره اقدامات مهم ادريس دوم درست نیست؟
 (۱) تأسیس ضرابخانه و ضرب نخستین درهم (۲) ترویج فرهنگ و زبان عربی و اجرای سیاست تعریب در قلمرو خود (۳) پرهیز از واگذاری امتیازات اجتماعی به بربرها و ممانعت از جذب آنها در ارتش (۴) کاستن از نفوذ و قدرت قبیله بربر اوربه و ایجاد توازن بین آنها و دیگر قبایل
- ۶۸- هدف سپاه اسلام در غزوه ذی‌قرد، مواجهه با کدام قبیله بود؟
 (۱) اسد (۲) بنی‌عبس (۳) جذام (۴) غطفان
- ۶۹- عباسیان در زمان سفاح، کدام شهر را به‌عنوان مرکز حکومت خود انتخاب کردند؟
 (۱) انبار (۲) بغداد (۳) بصره (۴) کوفه
- ۷۰- سیاست‌های دینی و مذهبی کدام پادشاهان مسلمان در هند، تقابلی آشکار با یکدیگر داشت؟
 (۱) اکبر و اورنگ زیب (۲) بابر و همایون (۳) جهانگیر و شاه‌جهان (۴) فرخ‌سیر و شاه‌عالم دوم
- ۷۱- کدام مورد درباره رویدادهای دوره خلافت مقتدر عباسی (۲۹۵ - ۳۲۰ هـ) درست است؟
 (۱) امیرالامرایان در بغداد قدرت گرفتند. (۲) اعتقادنامه‌های خلافت صادر گردید. (۳) پایتخت از سامرا به بغداد منتقل شد. (۴) مصادره اموال صاحب‌منصبان برای جبران هزینه‌ها افزایش یافت.
- ۷۲- امام صادق (ع) کدام صحابی جد خود را «سلمان عصر» خوانده‌اند؟
 (۱) ابوحمزه ثمالی (۲) ثابت بن هرمز (۳) حماد بن مهران (۴) سعید بن جبیر
- ۷۳- آیات نخستین سوره انفال در ادامه وقوع کدام وقایع دوران پیامبر (ص) نازل شده است؟
 (۱) اجتماع قریش و هم پیمانان در احزاب (۲) همراهی یهود فدک با پیامبر (ص) (۳) پیروزی در غزوه بدر (۴) تقسیم غنائم حنین
- ۷۴- کدام شورش ضد عباسیان، در نواحی هرات، سیستان و بادغیس گسترش یافت؟
 (۱) سنباد (۲) مازیار (۳) استادسیس (۴) مقنع
- ۷۵- شهرت موسی بن عقبه در کدام شاخه از تاریخ‌نگاری اسلامی است؟
 (۱) انساب (۲) فتوح (۳) مغازی و سیره (۴) اموال و خراج
- ۷۶- تهمامه به کدام بخش از شبه‌جزیره عربستان اطلاق می‌شود؟
 (۱) حد فاصل میان نجد و یمامه (۲) بخش صحرائی بادیه‌الشم (۳) بخش شرقی آن تا خلیج فارس (۴) طرف غربی آن از کوه سره تا دریای سرخ

- ۷۷- کتاب الاصنام اثر کیست؟
 (۱) هشام بن محمد کلبی (۲) عوانة بن حکم (۳) موسی بن عقبه (۴) محمد بن سائب کلبی
- ۷۸- بعد از حمله دوم سلیمان قانونی به ایران در ۹۵۵ هـ و ناکامی در حاکمیت بر تبریز، عثمانی‌ها برای ممانعت از حملات صفویان، کدام سیاست را در پیش گرفتند؟
 (۱) تشکیل بیگلربیگی وان (۲) درخواست صلح از حکومت صفوی
 (۳) ویران کردن قلاع صفویان در گرجستان (۴) موافقت با درخواست صلح از طرف صفویان
- ۷۹- کدام سریه برای آموزش اسلام و قرائت قرآن به بدویان شکل گرفت و به شهادت تمام اعضای گروه اعزامی منجر شد؟
 (۱) ابی سلمه (۲) ابن عتیک
 (۳) بئر معونه (۴) نخله عبدالله بن جحش
- ۸۰- کدام یک از خون‌خواهان ابومسلم خراسانی، مدعی بود که فرستاده زرتشت است؟
 (۱) اسحاق ترک (۲) سنباذ (۳) استاذسیس (۴) به‌آفرید
- ۸۱- کدام خاندان قریش، در میانه راه نبرد بدر، از سپاه جدا شد و به مکه بازگشت؟
 (۱) بنی‌هاشم (۲) بنی نوفل (۳) بنی زهره (۴) بنی جمح
- ۸۲- کدام مورد درباره مطالب و محتوای تحقیق مالهند درست است؟
 (۱) شرح مفصل فتوحات سلطان محمود غزنوی در هندوستان است.
 (۲) شرح کامل فرهنگ عامه، ادیان، فلسفه، اساطیر و خرافات هندیان است.
 (۳) گزارش مفصل نحوه اسلام آوردن هندیان در دوره فتوحات اسلامی است.
 (۴) کتابی است که هندیان درباره فرهنگ و آداب و رسوم خود در دوره پیش از اسلام نوشته‌اند.
- ۸۳- کدام رویداد، مربوط به دوران حکومت عبدالملک بن مروان اموی نیست؟
 (۱) فتح کاشغر و هند (سند) (۲) قتل مصعب بن زبیر امیر عراق
 (۳) نقل دیوان دولتی به عربی (۴) منع مردم از مراجعه مستقیم به خلفا
- ۸۴- اعتراض حجر بن عدی به کدام موضوع، دستگیری وی توسط حاکم اموی کوفه را در پی داشت؟
 (۱) ولیعهدی یزید (۲) سخت‌گیری بر شیعیان در کوفه
 (۳) مصادره اموال کارگزاران امام علی (ع) در کوفه (۴) سب امام علی (ع) توسط خطیب در مسجد کوفه
- ۸۵- عباسیان برای اثبات اصالت و مشروعیت خویش، ادعای میراث‌بری از کدام شخصیت را داشتند؟
 (۱) ابوهاشم پسر محمد بن حنفیه علوی (۲) فاطمه دختر پیامبر (ص)
 (۳) عباس عموی پیامبر (ص) (۴) نفس زکیه انقلابی ضد اموی

تاریخ جهان:

- ۸۶- ساخت دیوار بزرگ چین در عهد کدام سلسله آغاز شد؟
 (۱) تانگ (۲) سونگ
 (۳) تسن (۴) هان
- ۸۷- در دوره جمهوری اشرافی روم، کدام مجامع و انجمن‌ها، کنسول را انتخاب می‌کردند؟
 (۱) سنا (۲) کمیس (۳) وتو (۴) شورای اشراف
- ۸۸- الهه یونانی «هرا»، به‌عنوان خدای ..... مورد احترام و پرستش قرار می‌گرفت.
 (۱) آسمان (۲) شکار و شکارگری
 (۳) جنگ و رعد و برق (۴) آتش و حامی خانواده
- ۸۹- کدام امپراتور روم برای نخستین بار به تقسیم قدرت نظامی و غیرنظامی، ایجاد ارتش متحرک و وابسته کردن کشاورزان به زمین پرداخت؟
 (۱) دیوکلئیسین (۲) ژوستی نین (۳) کنستانتین (۴) سوروس الکساندر

- ۹۰- در کدام سال، اتحاد جماهیر شوروی در مجمع اتفاق ملل پذیرفته شد؟
 (۱) ۱۹۱۸ م. (۲) ۱۹۲۸ م. (۳) ۱۹۲۴ م. (۴) ۱۹۳۴ م.
- ۹۱- کدام امپراتور روسیه، به دست تروریست‌ها ترور شد؟
 (۱) الکساندر اول (۲) الکساندر دوم (۳) نیکلای اول (۴) نیکلای دوم
- ۹۲- سبک معماری اروپای غربی در قرون دوازدهم تا پانزدهم چه نام داشت؟
 (۱) گوتیک (۲) رومانس (۳) اسکولاستیک (۴) لمبارد
- ۹۳- پیمان فاسینترن توسط کدام کشورها به وجود آمد؟
 (۱) آلمان - ایتالیا - عثمانی (۲) آلمان - ایتالیا - ژاپن
 (۳) فرانسه - روسیه - انگلستان (۴) فرانسه - روسیه - ایتالیا
- ۹۴- مرکانتیلیسم در فرانسه بر کدام مورد تمرکز بیشتری داشت؟
 (۱) اقتصاد ملی و بازرگانی بین‌المللی (۲) صنعت و صدور محصولات صنعتی
 (۳) توجه به حقوق کارگران و صنایع داخلی (۴) جلوگیری از صدور و خروج فلزات قیمتی
- ۹۵- لولاردها پیروان کدام یک از اصلاح‌طلبان مذهبی اروپا در عصر رنسانس بودند؟
 (۱) یان هوس (۲) مارتین لوتر (۳) جان ویکلیف (۴) دسیدریوس اراسموس
- ۹۶- کدام فیلسوف قرون جدید، مؤلف احیاء العلوم کبیر و مبدا روش علمی مبتنی بر مشاهده، تجربه و استقرا است؟
 (۱) رنه دکارت (۲) توماس مور (۳) نیکولاس کوپرنیک (۴) فرانسویس بیکن
- ۹۷- صلح وستفالی، پایان‌بخش کدام جنگ‌ها در اروپا بود؟
 (۱) سی ساله (۲) صد ساله (۳) استقلال آلمان (۴) رزها
- ۹۸- مقارن با جنگ جهانی اول، کدام کشور از مهم‌ترین قدرت دریایی و صنعتی در اروپا برخوردار بود؟
 (۱) آلمان (۲) اسپانیا (۳) بریتانیای کبیر (۴) فرانسه
- ۹۹- کدام مورد، به تفاوت بارز انقلاب آمریکا با انقلاب‌های انگلستان و هلند اشاره دارد؟
 (۱) ماهیتی کاملاً رهایی‌بخش داشت.
 (۲) با مخالفت شدید فئودالیسم مواجه گردید.
 (۳) طبقه تجار نوخاسته، در رأس قدرت قرار گرفتند.
 (۴) پس از پیروزی با مشکلات داخلی گسترده‌ای روبه‌رو شد.
- ۱۰۰- کدام فرقه اصلاح مذهبی اروپا در قرون جدید، کاملاً جنبه ملی داشت و در کشورهای دیگر رایج نشد؟
 (۱) کالونی و ژان هوس (۲) زوینگلی و انگلیکانی
 (۳) انگلیکانی و لوتری (۴) زوینگلی و ژان هوس
- ۱۰۱- کرامول با کدام شیوه، دو منطقه «اسکاتلند» و «ایرلند» را به مجمع‌الجزایر انگلستان ملحق کرد؟
 (۱) هر دو را با رفراندوم (۲) هر دو را با قوه قهریه
 (۳) ایرلند را با رفراندوم و اسکاتلند را با قوه قهریه (۴) اسکاتلند را با رفراندوم و ایرلند را با قوه قهریه
- ۱۰۲- مرکز جامع ملل در کدام شهر قرار داشت و در کدام سال تأسیس شد؟
 (۱) نیویورک - ۱۹۳۹ م (۲) نیویورک - ۱۹۴۶ م (۳) ژنو - ۱۹۴۶ م (۴) ژنو - ۱۹۳۹ م
- ۱۰۳- چرا کشور انگلستان نسبت به دیگر کشورهای اروپایی دیرتر وارد عرصه رقابت‌های استعماری شد؟
 (۱) اختلافات داخلی تئودورها در عصر هانری هفتم و هشتم
 (۲) اختلاف کلیسای انگلیکانیسم و کلیسای کاتولیک
 (۳) تسلط کامل مناسبات فئودالی و سرواژی بر این کشور
 (۴) جنگ سی ساله این کشور با فرانسه
- ۱۰۴- کدام شخصیت سیاسی اروپا در قرن نوزدهم، به «دژ ارتجاع» شهرت یافت؟
 (۱) بیسمارک (۲) مترنیخ (۳) ناپلئون (۴) لوئی هجدهم
- ۱۰۵- کدام معاهده از نتایج جنگ جهانی اول به‌شمار نمی‌رود؟
 (۱) لوزان (۲) سور (۳) ورسای (۴) سان استفانو

تاریخ ایران دوره اسلامی:

- ۱۰۶- در سده‌های نخستین اسلامی، کدام منطقه به ولایت فهله مشهور بود؟
 (۱) جبال (۲) فارس (۳) قومن (۴) آذربایجان
- ۱۰۷- غزالی در کدام اثر خود بر ناتوانی فلسفه برای ایجاد شالوده‌ای محکم و مطمئن برای نجات و رستگاری بشر تأکید کرده است؟
 (۱) احیاء علوم‌الدین (۲) سعادت‌نامه (۳) نصحیةالملوک (۴) المنقذ من الضلال
- ۱۰۸- خلیفه المقتدی عباسی کدام سیاست را در قبال سلجوقیان در پیش گرفت؟
 (۱) با حمایت از غزها و سلجوقیان روم، زمینه تجزیه امپراتوری سلجوقی را فراهم نمود.
 (۲) بغداد و شهرهای اطراف آن را به لحاظ اداری، مستقل از تشکیلات دیوانی سلجوقیان اعلام کرد.
 (۳) نام سنجر و دیگر سلاطین سلجوقی را از خطبه برانداخت و منشور سلطنت برایشان صادر نکرد.
 (۴) با حمایت از سلجوقیان عراق، موقعیت سنجر را به‌عنوان سلطان بزرگ به مخاطره انداخت.
- ۱۰۹- کدام حکومت اتابکی، به‌عنوان «اتابکان اعظم» مشهور شد؟
 (۱) فارس (۲) لر بزرگ (۳) کرمان (۴) آذربایجان
- ۱۱۰- اتابکان سلغری در کدام ولایت حاکمیت داشتند؟
 (۱) آذربایجان (۲) یزد (۳) فارس (۴) کرمان
- ۱۱۱- خانان شومله در دوران ضعف سلجوقیان، بر کدام ولایت حکومت داشتند؟
 (۱) ارمنستان (۲) خوزستان (۳) عراق عرب (۴) کردستان
- ۱۱۲- ارمنستان صغری در زمان کدام حاکم ایلخانی، از سلطه مغولان خارج شد؟
 (۱) الجایتو (۲) ارغون (۳) بایدو (۴) غازان‌خان
- ۱۱۳- کدام مورد درباره یورش تیمور به هندوستان نادرست است؟
 (۱) پس از شکست دادن عثمانی و مصر، به آن‌جا حمله کرد.
 (۲) به بهانه مدارای حکمران مسلمان دهلی با بت‌پرستان، به قلمرو او حمله کرد.
 (۳) پس از یورش دوم، به آن‌جا حمله کرد و دهلی را غارت کرد و به آتش کشید.
 (۴) پس از شکست حکمران دهلی، بیش از صدهزار اسیر جنگی را قتل عام کرد.
- ۱۱۴- عین‌القضات همدانی در زمان کدام وزیر دوره سلجوقی، به دار آویخته شد؟
 (۱) ابوالقاسم درگزینی (۲) تاج‌الملک ابوالغنائیم قمی
 (۳) سعدالملک آوی (۴) کمال‌الملک سمیرمی
- ۱۱۵- «وزیر چپ» به کدام‌یک از صاحب منصبان عصر صفوی اطلاق می‌شد؟
 (۱) ناظر بیوتات (۲) صاحب‌جمع (۳) مستوفی خاصه (۴) مجلس‌نویس
- ۱۱۶- کدام مورد درباره وضعیت پزشکی در عصر زندیه درست است؟
 (۱) یک دوره کوتاه رونق و شکوفایی را تجربه کرد.
 (۲) کریم‌خان زند، هیچ بیمارستانی احداث نکرد.
 (۳) پزشکان هیئت‌های تبلیغی مسیحی، به پزشکی رونق بخشیدند.
 (۴) کمپانی هندشرقی بریتانیا، امکانات پزشکی خود را در اختیار دربار گذاشت.

- ۱۱۷- کدام مورد درباره علل و اهداف تأسیس دارالفنون به عنوان نخستین مرکز آموزش مدرن در ایران نادرست است؟
 (۱) آشنایی ایرانیان با پزشکی غربی
 (۲) ترجمه آثار پزشکی اروپایی به زبان فارسی
 (۳) اراده امیرکبیر برای نوسازی نظام آموزشی
 (۴) شکست پروژه اعزام محصل به انگلستان
- ۱۱۸- نظام قضائی جدید ایران در دوره رضاشاه، از نظام قضائی کدام کشورها الگوبرداری شده بود؟
 (۱) اتریش و فرانسه
 (۲) سوئد، اتریش و آمریکا
 (۳) هلند، سوئیس و سوئد
 (۴) فرانسه، سوئیس و ایتالیا
- ۱۱۹- صاحب نظران تاریخ معاصر، آغاز تحول تاریخ نویسی در ایران دوره قاجار را در آثار کدام مورخ می دانند؟
 (۱) جهانگیر میرزا
 (۲) سیداحمد کسروی
 (۳) میرزا آقاخان کرمانی
 (۴) محمدحسن خان اعتمادالسلطنه
- ۱۲۰- اعتمادالسلطنه، مرات البلدان را بر پایه کدام اثر جغرافیایی نوشته است؟
 (۱) البلدان یعقوبی
 (۲) معجم البلدان یاقوت حموی
 (۳) کتاب جغرافیای حافظ ابرو
 (۴) آثار البلاد و اخبار العباد زکریای قزوینی
- ۱۲۱- کدام مورد، درباره نامه خسروان نادرست است؟
 (۱) دارای گرایش های ضدعربی پررنگی است.
 (۲) مبتنی بر اندیشه های ملی گرایی است.
 (۳) برای اولین بار اندیشه های سوسیالیستی را در ایران مطرح ساخت.
 (۴) نخستین تلاش برای تصفیه زبان فارسی از لغات بیگانه در دوره قاجار بود.
- ۱۲۲- کدام مورد درباره «مجمع آدمیت» در دوره مشروطه نادرست است؟
 (۱) تحت تأثیر سوسیالیسم انقلابی مارکسیسم روسی قرار داشت.
 (۲) اعضای مجمع بیشتر از دولتمردان عالی رتبه بودند تا شاهزادگان.
 (۳) به کار بردن مهندسی اجتماعی برای دستیابی به توسعه ملی، از اهداف آن بود.
 (۴) به دنبال برابری در حقوق برای همگان بدون در نظر گرفتن اصل و نسب و مذهب بود.
- ۱۲۳- کدام کشور جزو کشورهای امضاکننده پیمان سعدآباد در سال ۱۳۱۶ خورشیدی نبود؟
 (۱) افغانستان
 (۲) ترکیه
 (۳) عراق
 (۴) پاکستان
- ۱۲۴- کدام سفیر انگلستان، نقش تعیین کننده ای در انعقاد قرارداد گلستان ایفا نمود و متعهد شد بعد از انعقاد معاهده، ولایات متصرفی روس ها را به ایران بازگرداند؟
 (۱) جیمز موریه
 (۲) سر گور اوزلی
 (۳) هنری الیس
 (۴) سر هاردفورد جونز
- ۱۲۵- کدام مورد، هدف اصلی مأموریت میرزا ابوالحسن خان ایلچی در نخستین سفر خود به روسیه در سال ۱۲۲۹ ق. / ۱۸۱۴ م. بود؟
 (۱) امضا و مبادله قرارداد گلستان
 (۲) جلب حمایت روسیه برای حل اختلافات مرزی ایران و عثمانی
 (۳) مذاکره برای استرداد ولایات از دست رفته قفقاز در قرارداد گلستان
 (۴) شکایت از اعمال ژنرال یرمولوف فرمانده ارتش روسیه در قفقاز